Ex libris - a pesti pálos kolostor könyvtára számára

Adattár - Ex libris gyűjtemény

Leltári szám:	ELT 51.40
Készítés ideje:	1773
Készítés helye:	Pest
Anyag:	papír
Technika:	rézmetszet
Méretek:	magasság: 10,2 cm szélesség: 6,7 cm

A középkorban a kódexeket láncokkal erősítették a polcokhoz, így védték meg a drága, egyedi kézírásos köteteket az illetéktelenektől. A tulajdonjog jelzésére – szinte a nyomtatott könyv megjelenésével egyazon időben –, a 15. századtól kezdték használni az ex librist (a szó latin eredetű, könyvekből, könyveiből, könyvei közül magyar jelentéssel), e sokszorosított grafikai lapot, mely lényegében a könyv tulajdonosának nevét, címerét, jelképét, jelmondatát tartalmazta és a kötés vagy borító belső oldalára ragasztották. Előzményének tekinthető az ún. *supra libros*, amely a könyv fedőlapjára került, ilyenek voltak Mátyás király Corvinái is, melyeken az uralkodó hollós címerét tüntették fel.

A 18. századi ex libriseken főként családi címerek, testületek jelvényei kaptak helyet, hasonlóan az itt bemutatott, a pálos rend pesti kolostorának könyvtára számára készült könyvjegyhez, melyen a rend angyalok által tartott címere látható. A negyedelt pajzsmező közepén lévő szívpajzsban látható, csőrében kenyeret tartó holló a pálos rend névadójára, Remete Szent Pálra utal, akit a legenda szerint egy holló táplált kenyérrel a tébai sivatagban.

Irodalom

- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 178. (Horváth Hilda)

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum
dots.hu PDF generator